

เขตอำนาจศาล

ในการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแต่งตั้งเป็นผู้จัดการมรดกถือเป็นคดีไม่มีข้อพิพาทตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง คำร้องขอให้ศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดกต้องยื่นต่อศาลที่เจ้ามรดกมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลในขณะถึงแก่ความตาย ในกรณีที่เจ้ามรดกไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร ให้ยื่นต่อศาลที่ทรัพย์สินมรดกอยู่ในเขตศาล (ป.วิแพ่ง ม.4 จัดวา) เช่น นายแดง เจ้ามรดกถึงแก่กรรม มีชื่อในทะเบียนบ้านจังหวัดลำพูน เขตอำนาจศาล คือ ศาลจังหวัดลำพูน ดังนั้นหากผู้ตายมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดลำพูน และทายาทประสงค์จะจัดการมรดก สามารถติดต่อ **อัยการ สคช.**

เอกสารที่เกี่ยวข้องในการยื่นคำร้อง

1. สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ตายที่มีภูมิลำเนาครั้งสุดท้าย ก่อนถึงแก่ความตาย (เขตอำนาจศาล)
2. ใบสำคัญการจดทะเบียนสมรสระหว่างผู้ตายกับทายาท โดยธรรม (ภรรยาหรือสามี)
3. พินัยกรรมในกรณีที่ผู้ตายได้ทำพินัยกรรมไว้และได้ระบุไว้ในพินัยกรรมว่าผู้ใดเป็นผู้จัดการมรดก
4. ในกรณียื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้จัดการมรดก ในกรณีที่ไม่มีคำสั่งให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้จัดการมรดก ในกรณีที่ไม่มีคำสั่งให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้จัดการมรดก ในกรณีที่ไม่มีคำสั่งให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้จัดการมรดก ในกรณีที่ไม่มีคำสั่งให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้จัดการมรดก

มีปัญหาด้านกฎหมายปรึกษอัยการ สคช.

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดลำพูน โทรศัพท์ : 0-5356-0752-3 ต่อ 110 โทรสาร : ต่อ 109

5. สำเนามรณะบัตรของผู้ตาย
6. บัญชีทรัพย์สินของผู้ตายทั้งหมด ในกรณีที่ทรัพย์สินของผู้ตายเป็นทรัพย์สินที่มีหลักฐานทางทะเบียน เช่น โฉนดที่ดิน, น.ส.3, น.ส.3 ก., สค.1, ทะเบียนอาวุธปืน, ทะเบียนรถจักรยานยนต์, ทะเบียนรถยนต์, สมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร ซึ่งเป็นเหตุขัดข้องในการจัดการมรดก
7. บัตรประชาชนและทะเบียนบ้านของทายาท
8. กรณีทายาทใดเสียชีวิต แนบสำเนามรณบัตร
9. กรณีบิดามารดาเจ้ามรดกเสียชีวิต แนบสำเนามรณะบัตร หากไม่มีหนังสือรับรองการเสียชีวิตจากทางอำเภอ
10. กรณีชื่อบุคคลไม่เหมือนกัน ให้ขอหนังสือรับรองบุคคลจากทางอำเภอ
11. บัญชีเครือญาติ
12. หนังสือให้ความยินยอมในการร้องขอจัดการมรดก

แบบฟอร์มสามารถ Down Load ได้จากเว็บไซต์

<http://www.lup-lawaid.ago.go.th>

E-mail : lamphun-lawaid@ago.go.th

หรือติดต่อขอรับได้ที่

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย

และการบังคับคดีจังหวัดลำพูน

หมู่ที่ 3 ตำบลเวียงยอง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

เอกสารแนะนำ

การร้องขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดก

การร้องขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดก

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย

และการบังคับคดีจังหวัดลำพูน

(สคชจ.ลำพูน)

โทรศัพท์ : 0-5356-0752-3

โทรสาร : ต่อ 109

สคช. ต่อ 110

เมื่อมีมรดกจะทำอย่างไร

มนุษย์เมื่อเกิดมาแล้วชาติหนึ่งจะมีวงจรชีวิตที่ไม่แตกต่างกันนัก กล่าวคือ เมื่อในวัยเยาว์ก็จะศึกษาเล่าเรียน เมื่อเติบโตเป็นหนุ่มเป็นสาวก็จะมีครอบครัว มีลูก มีหลานสืบสกุล เข้าวัยกลางคนก็จะหมั่นทำมาหากินได้เพื่อให้มีทรัพย์สินจำนวนมากพอที่จะเลี้ยงดูแลครอบครัวไม่ให้เดือดร้อน จนเมื่อเข้าสู่วัยชราและถึงแก่กรรมในที่สุดนั้น นอกจากจำนวนลูกหลานที่มีมากน้อยแตกต่างกันแล้ว ก็จะมีทรัพย์สินที่ได้สะสมไว้และตกทอดสืบต่อมา ซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวนี้แหละที่รู้จักกันทั่วไปว่าคือ **"ทรัพย์สินมรดก"**

ทรัพย์สินมรดก คือ ทรัพย์สินทุกชนิดของผู้ตายตลอดทั้งสิทธิ หน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ เว้นแต่ตามกฎหมายหรือว่าโดยสภาพแล้วเป็นการเฉพาะตัวของผู้ตายโดยแท้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ป.พ.พ.) มาตรา 1600

ทายาทโดยธรรมซึ่งมีสิทธิได้รับมรดกได้แก่

1. ผู้สืบสันดาน คือ ลูกหลาน เหลน ลื้อ
2. บิดา มารดา
3. พี่น้องร่วมบิดา มารดาเดียวกัน
4. พี่น้องร่วมบิดาหรือ มารดาเดียวกัน
5. ปู่ ย่า ตา ยาย
6. ลุง ป้า น้า อา
7. คู่สมรสที่ถูกต้องตามกฎหมาย

การยื่นคำร้องขอให้ศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก

ในปัจจุบัน ปรากฏว่าเมื่อเจ้ามรดกถึงแก่ความตาย และมีทรัพย์สินจำนวนมากที่ตกทอดแก่ทายาท ไม่ว่าจะเป็นทายาทโดยธรรมหรือทายาทโดยพินัยกรรมก็ตาม บรรดาทรัพย์สินบางอย่างนั้นจำเป็นต้องมีการจดทะเบียนการได้มา มิฉะนั้นสิทธิของผู้ได้มาจะมีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนไม่ได้ ตัวอย่างเช่น เจ้ามรดกมีทรัพย์สินซึ่งมีทะเบียนเป็นโฉนดที่ดิน, หนังสือรับรองการทำประโยชน์ น.ส.3, ทะเบียนอาวุธปืน, ทะเบียนรถยนต์ ซึ่งทรัพย์สินบางอย่างเจ้าพนักงานจะไม่ดำเนินการเปลี่ยนแปลงทะเบียนเกี่ยวกับทรัพย์สินเหล่านั้นได้ หากไม่มีการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้จัดการมรดกเสียก่อน

แต่อย่างไรก็ตาม กฎหมายได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่สามารถจดทะเบียนโอนมรดกได้โดยไม่จำเป็นต้องขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้จัดการมรดกก่อน เช่น กรณีเกี่ยวกับการรับโอนมรดกตามประมวลกฎหมายที่ดินนั้น หากทายาทโดยธรรมทุกคนตกลงยินยอมกันได้ ก็สามารถดำเนินการได้

ส่วนในกรณีที่ทายาทไม่สามารถตกลงกันได้หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการหรือการโอนมรดกหรือมีกรณีที่ทายาทไปร้องขอเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนแต่ปรากฏว่ามีเหตุขัดข้องเปลี่ยนแปลงทางเอกสารไม่ได้ จึงต้องใช้สิทธิทางศาล เพื่อให้มีคำสั่งแต่งตั้งผู้จัดการมรดก ปัญหาดังกล่าวประชาชนสามารถใช้สิทธิร้องขออัยการ สดช. ณ สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิประชาชนลำพูน (สดช.) หรือ สำนักงานอัยการจังหวัดทั่วราชอาณาจักร ที่ผู้จะใช้สิทธิมีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดนั้น ๆ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อตั้งผู้จัดการมรดกเกี่ยวกับทรัพย์สินเหล่านั้น

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ป.พ.พ. ม.1713

ทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการจะร้องต่อศาลขอให้จัดตั้งผู้จัดการมรดกก็ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อเจ้ามรดกตาย ทายาทโดยธรรมหรือผู้รับพินัยกรรมได้สูญหายไป หรืออยู่นอกราชอาณาจักรหรือเป็นผู้เยาว์

(2) เมื่อผู้จัดการมรดกหรือทายาทไม่สามารถหรือไม่เต็มใจที่จะจัดการหรือมีเหตุขัดข้องในการจัดการหรือในการแบ่งปันมรดก

(3) เมื่อข้อกำหนดพินัยกรรมซึ่งตั้งผู้จัดการมรดกไว้ ไม่มีผลบังคับได้ด้วยประการใด ๆ

การตั้งผู้จัดการมรดกนั้น ถ้ามีข้อกำหนดพินัยกรรมก็ให้ศาลตั้งเพื่อประโยชน์แก่กองมรดกตามพุดติการณ และโดยคำนึงถึงเจตนาของเจ้ามรดก แล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร

ป.พ.พ. ม.1718

บุคคลต่อไปนี้จะเป็นผู้จัดการมรดกไม่ได้

1. ผู้ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ
2. บุคคลวิกลจริตหรือบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถ
3. บุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนล้มละลาย